

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Ανάπτυξη της Υπαίθρου και Πολιτικές

Ενότητα : Πρακτικές ανάπτυξης υπαίθρου (Μέρος Ι)

Κίζος Αθανάσιος

Τμήμα Γεωγραφίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο **«Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου»** έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

1. Σκοποί ενότητας	4
2. Περιεχόμενα ενότητας	4
2.1 Οι πρακτικές της ανάπτυξης της υπαίθρου.....	4
2.1.1 Τουρισμός Υπαίθρου και Παροχή Υπηρεσιών Στην Ύπαιθρο	4

1. Σκοποί ενότητας

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται ο αγροτουρισμός, ο τουρισμός υπαίθρου, η διατήρηση τοπίου και η προστασία του περιβάλλοντος.

2. Περιεχόμενα ενότητας

2.1 Οι πρακτικές της ανάπτυξης της υπαίθρου

2.1.1 Τουρισμός Υπαίθρου και Παροχή Υπηρεσιών Στην Ύπαιθρο

Ο τουρισμός υπαίθρου και γενικά η παροχή υπηρεσιών στην ύπαιθρο αποτελούν μια πολύ σημαντική πρακτική για την ανάπτυξη της υπαίθρου, καθώς μαζί με την συντήρηση του τοπίου αποτελούν τις δύο πρακτικές που συνδυάζουν πολλές από τις υπαιθρότητες και τις γεωγραφίες της υπαίθρου που συζητήθηκαν ήδη. Έτσι, αποτελούν προνομιακό πεδίο πολύ-λειτουργικότητας των εκμεταλλεύσεων και των περιοχών και πολύ-απασχόλησης των μελών των αγροτικών νοικοκυριών, είναι συνώνυμες έννοιες των γεωγραφιών κατανάλωσης και αποτελούν απαραίτητο συμπλήρωμα οποιασδήποτε στρατηγικής ποιότητας και ιδιοτυπίας για μια περιοχή και τα προϊόντα που αυτή παράγει. Ο *τουρισμός υπαίθρου* είναι μια γενική κατηγορία τουρισμού που μπορεί να οριστεί ως το σύνολο των τουριστικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στην ύπαιθρο, πρόκειται δηλαδή για έναν χωρικό προσδιορισμό τουριστικών δραστηριοτήτων. Έτσι, ο τουρισμός υπαίθρου περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως ο περιπατητικός τουρισμός, ο τουρισμός δραστηριοτήτων στη φύση, ο αγροτουρισμός κτλ.

Ο *αγροτουρισμός* είναι μια υποκατηγορία του τουρισμού της υπαίθρου και έχει χαρακτήρα ταυτόχρονα χωρικό και τροπικό. Είναι δηλαδή μια κατηγορία τουρισμού που λαμβάνει χώρα στην ύπαιθρο και σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις (χωρική διάσταση) και περιλαμβάνει υποχρεωτικά και δραστηριότητες στην εκμετάλλευση (διαμονή στην εκμετάλλευση, παρακολούθηση εργασιών, συμμετοχή σε εργασίες, κατανάλωση προϊόντων από την εκμετάλλευση, παρασκευή φαγητών από προϊόντα της εκμετάλλευσης κτλ. (τροπική διάσταση). Πρόκειται δηλαδή για τουρισμό περιορισμένων δραστηριοτήτων σε σχέση με τον τουρισμό υπαίθρου και προσανατολισμένων στην αγροτική εκμετάλλευση (Gousiou et al., 2000).

Μια υποκατηγορία του αγροτουρισμού είναι και ο *αγροτουρισμός*, ο οποίος εκτός από τη χωρική και τροπική διάσταση του αγροτουρισμού, εμπεριέχει και μια διάσταση του προσώπου ή των προσώπων που οργανώνουν τις τουριστικές δραστηριότητες. Έτσι, στον αγροτουρισμό οι οργανωτές μπορούν να είναι μόνο κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, ενώ ο ορισμός τους αγροτουρισμού δεν περιέχει τέτοιους περιορισμούς. Τα παραπάνω φαίνονται στον Σχήμα 1.

Βέβαια οι ορισμοί αυτοί είναι όπως είδαμε τεχνητές κατασκευές που εξυπηρετούν ανάγκες ταξινόμησης των τουριστικών δραστηριοτήτων και δεν υπάρχουν σε 'καθαρές' μορφές ακόμη και σε χώρες με μεγάλη και μακρά αγροτουριστική παράδοση. Παρόλα αυτά, οι έννοιες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με ιδιαίτερη προσοχή, καθώς ιδιαίτερα στην Ελλάδα, αυτό που ονομάζεται αγροτουρισμός αποτελεί στην καλύτερη περίπτωση τουρισμό υπαίθρου και στην χειρότερη μαζικό τουρισμό παραλίας που ασκείται από αγρότες (Gousiou et al., 2000).

Άλλες μορφές τουρισμού στην ύπαιθρο περιλαμβάνουν τον περιπατητικό τουρισμό, που περιλαμβάνει δραστηριότητες περιήγησης στη φύση σε μονοπάτια, τον οικολογικό

τουρισμό, που περιλαμβάνει δραστηριότητες παρατήρησης της φύσης (δέντρων, πουλιών κτλ) σε προστατευόμενες συνήθως περιοχές, τον ποδηλατικό τουρισμό, που περιλαμβάνει δραστηριότητες ποδηλασίας και είναι ιδιαίτερα δημοφιλής στην Δυτική Ευρώπη.

